

lasse laursen

- komponist og musikteoretiker
- docent på Det Jyske Musikkonservatorium siden 2000
- underviser på klassisk afd. i instrumentation & musikteori og på elektronisk afd. (DIEM) i musikæstetik og komposition

instrumentationsmetoder i lydorienteret komposition

(eller instrumentationsmetoder i det 21. årh.'s orkestermusik)
2015-2017

(kunstnerisk) formål

at realisere en ny akustisk instrumentation af
Luc Ferraris elektroakustiske værk Presque rien
no. 1 for sinfonietta

formål (praksisbaseret forskning)

at beskrive instrumentationsstrategier der kan
anvendes i forbindelse med lydorienteret musik

(kunstnerisk) metode (praksisbaseret forskning)

1. overføre eksisterende instrumentationsstrategier fra toneorienteret til lydorienteret musik
2. via analyser af udvalgte værker fra det 21. århundredes orkestermusik at finde frem til nye instrumentationsstrategier
3. "opfinde" nye instrumentationsmuligheder via crowdsourcing

(kunstnerisk) metode (praksisbaseret forskning)

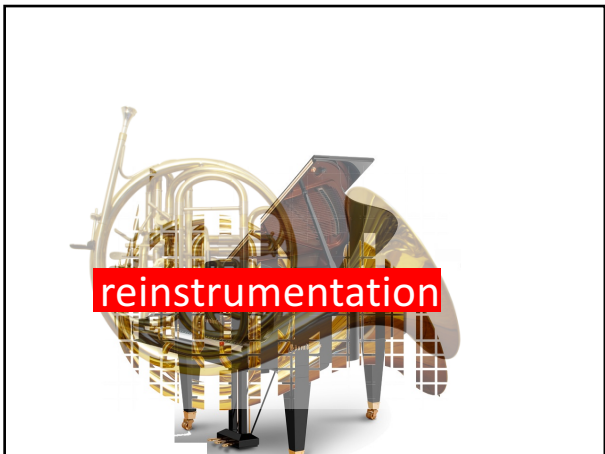
1. overføre eksisterende instrumentationsstrategier fra toneorienteret til lydorienteret musik
2. via analyser af udvalgte værker fra det 21. århundredes orkestermusik at finde frem til nye instrumentationsstrategier
3. "opfinde" nye instrumentationsmuligheder via crowdsourcing

(kunstnerisk) **metode** (praksisbaseret forskning)

1. overføre eksisterende instrumentationsstrategier fra toneorienteret til lydorienteret musik
2. via analyser af udvalgte værker fra det 21. århundredes orkestermusik at finde frem til nye instrumentationsstrategier
3. "opfinde" nye instrumentationsmuligheder via crowdsourcing

(kunstnerisk) **metode** (praksisbaseret forskning)

1. overføre eksisterende instrumentationsstrategier fra toneorienteret til lydorienteret musik
2. via analyser af udvalgte værker fra det 21. århundredes orkestermusik at finde frem til nye instrumentationsstrategier
3. "opfinde" nye instrumentationsmuligheder via crowdsourcing

carola bauckholt (1959) · zugvögel (2012) · t. 142

simon steen-andersen
 · double up · 2010 ·

Doubling up is a risky strategy, but it can yield large returns

lydefterligning

simon steen-andersen
 · double up · 2010 ·

lydmaterialet

- 121 samples
- hverdagslyde: bil, bestik, elevator, brusebad, tale mm
- enkelte musiklyde (fx lieder af Brahms og Schubert)
- alle samples fordobles af orkesteret
- et samples instrumenteres på samme måde hver gang
- rækkefølgen af samples er under stadig forandring – og undertiden afspilles flere samples samtidigt

lydefterligning

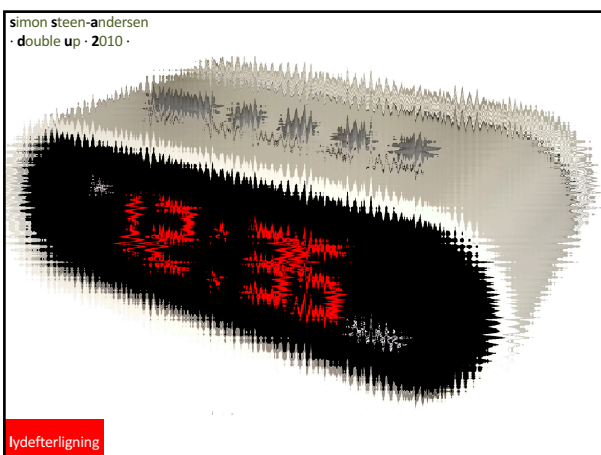
simon steen-andersen
 · double up · 2010 ·

eksempel 1 · vækkeur

forgrund / digitalt vækkeur

baggrund / mikrofonstøj

lydefterligning sampler

simon steen-andersen
 · double up · 2010 ·

eksempel 2 · brusebad

forgrund / brusebad

baggrund / rum og mikrofonstøj

lydefterligning sampler

simon steen-andersen
· double up · 2010 ·

eksempel 3 · kaffeslubren

Flute "CH" (mouth covering holes)
Trombone
Piccolo
Violin I
Violin II
Bass Clarinet in Bb
Contrabassoon
Sampler

førggrund / kaffeslubren
baggrund / mikrofonstøj
sampler

lydefterligning

simon steen-andersen
· double up · 2010 ·

en dag i et liv

· Radio Kamer Filharmonie · Eötvös · 0:58 ·

lydefterligning

simon steen-andersen
· double up · 2010 ·

opbygning og affrasering

· Radio Kamer Filharmonie · Eötvös · 7:14 ·

lydefterligning

simon steen-andersen
· double up · 2010 ·

instrumentationsstrategien i double up

- akustisk efterligning fremfor repræsentation
- meta: lighed/forvrængning
- "kammermusikalsk" instrumentation
- 50+% = alternative spilleteknikker
- præ-instrumenteret
- maskeret instrumentation

lydefterligning

simon steen-andersen
· double up · 2010 ·

thomas agerfeldt olesen

der wind bläset wo er will · 2008

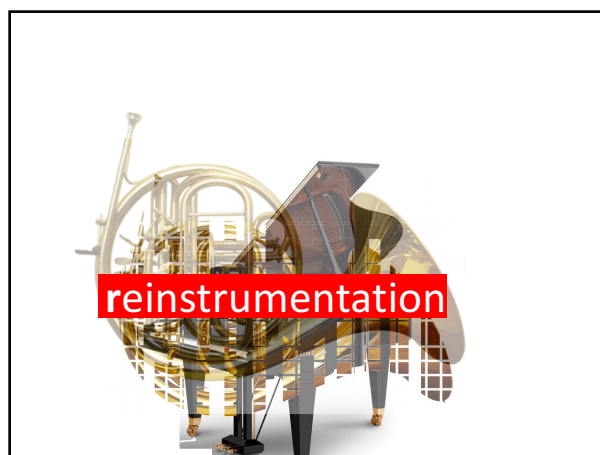
dr symfoniorkestret · storgårds · 1:02-

"Musikken hvirvlede rundt i strygergruppen, blæstes hid og did af træblæserne[...] En så original instrumentering skal man lede længe efter!"
Jakob Holm, Kristeligt Dagblad 3.5.201

"Og vejret: Det begynder med regn og rusk, men holder efterhånden tørt. Thomas Agerfeldt Olesens nye »Der Wind bläset wo er will« er en vidunderlig vandring gennem vejr og vind.[...] Strygerne hvirvler som blade i en skovbund. Blæserne puster og risler og rasler – sommetider uden toner overhovedet."
Søren Schauser, Berlingske Tidende 30.4.201

"Ofte var det ganske konkret, det med at male. Jeg malede ikke, men jeg forsøgte at lave et grafisk billede af musikken..."
Thomas Agerfeldt Olesen, komponistforeningen.dk, 7.4.201

lydefterligning

kaija saariaho (1952)

Nymphaea (1987) Nymphaea Reflection (2002)
 string quartet/live electronics string orchestra

yan maresz (1966)

Metallics (1995) Metal Extensions (2001)
 trumpet/live electronics trumpet/chamber ensemble

james o'callaghan (1988)

Isomorphic (2014) Isomorph (2013)
 electro-acoustic orchestra

reinstrumentation

ligeti · musica ricercata/bagatellen · 1953

- rekompotion vs reinstrumentation
- valg af instrumentarium
- betydningen af et instrument
- oversættelsesstrategier
- oversættelsens konceptuelle begrænsninger

reinstrumentation

ligeti · musica ricercata/bagatellen · 1953

bagatellen 1

György Ligeti
 Sechs Bagatellen für Bläserquintett (1953)

Altezza con velocità
 (Altezza con velocità)
 (Altezza con velocità)
 (Altezza con velocità)

reinstrumentation

ligeti · musica ricercata/bagatellen · 1953

bagatellen 1

György Ligeti
 Sechs Bagatellen für Bläserquintett (1953)

Altezza con velocità
 (Altezza con velocità)
 (Altezza con velocità)
 (Altezza con velocità)

reinstrumentation

ligeti · musica ricercata/bagatellen · 1953

bagatellen 1

György Ligeti
 Sechs Bagatellen für Bläserquintett (1953)

Altezza con velocità
 (Altezza con velocità)
 (Altezza con velocità)
 (Altezza con velocità)

reinstrumentation